

**Larvik
kommune**

Arkiv: FE-00, TI-&13

JournalpostID: 21/152971

Saksbehandler: Tuva Enger

Dato: 15.11.2021

Saksframlegg

Saksnummer.	Utvalg	Møtedato
043/21	Hovedutvalg for oppvekst og kvalifisering	24.11.2021
032/21	Ungdomsråd	23.11.2021

Høring om forslag til ny opplæringslov og endringer i friskoleloven

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL VEDTAK:

Saksbehandler: Virksomhetsleder Tuva Enger

Votering:

Det ble votert over kommunedirektørens forslag til vedtak som ble enstemmig anbefalt vedtatt.

UR - 032/21 Vedtak

Høringssvar og protokoll sendes Kunnskapsdepartementet innen høringsfristen 20. desember 2021.

SAMMENDRAG:

Kunnskapsdepartementet ønsker at opplæringsloven skal være et godt rammeverk som sikrer alle en opplæring av høy kvalitet, uansett hvor de bor i landet, og hvilke ønsker og behov de har. Kunnskap til alle gir også muligheter til alle. Dette er viktig for hvert enkelt menneske, men også for et samfunn med høy tillit, små forskjeller og høy sosial mobilitet. Norsk grunnskoleopplæring styres gjennom opplæringsloven og av de beslutningene som fattes av lokalpolitikere i landets kommuner innenfor de rammene som opplæringsloven setter. Dette er en svært omfattende høring som bygger på opplæringslovutvalgets utredning NOU 2019: 23 Ny opplæringslov og de over 700 høringsuttalelsene som kom inn til denne. Forslag til tiltak fra regjeringen i Meld. St. 6 (2019–2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO, Meld. St. 18 (2020–2021) Oppleve, skape, dele. Kunst og kultur for, med og av barn og unge og Meld. St. 21 (2020–2021) Kommunedirektøren støtter seg på Kommunenes Sentralforbunds (KS) sin hørings hjelp.

- **Tilpasset opplæring er en plikt og flyttes til en pliktbestemmelse §11**
- **Kommunedirektøren støtter Opplæringslovutvalgets forslag om at kommunen selv beslutter tiltak som skal iverksettes i skolemiljø saker**
- **Kommunedirektøren støtter Opplæringslovutvalgets forslag til regulering av fjernundervisning.** Det legges her opp til at fjernundervisning kan brukes når det er gode grunner til det.
- **Kommunedirektøren mener at det i skolen må være lov med fysisk inngripen når det er strengt nødvendig for å hindre eller begrense skade på eleven selv, ansatte eller elevens omgivelser.** Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø og skolen skal ikke godta krenkende oppførsel verken fra elever eller de som arbeider på skolen.
- **Med bakgrunn i KS sine vurderinger støtter ikke Kommunedirektøren innføring av et generelt forsvarlighetskrav i opplæringsloven.** KS støtter ikke innføringen av et generelt forsvarlighetskrav i opplæringsloven. Et generelt forsvarlighetskrav innebærer en uheldig rettsliggjøring av det som heller bør være profesjonelt og faglig skjønn. Det at kommunen er rettssubjekter innebærer for det første at det er kommunen som er ansvarlig for oppgaver og plikter som er gitt gjennom opplæringsloven, og at det er kommunen som har det juridiske, økonomiske og lokalpolitiske ansvaret for at plikter og rettigheter i opplæringsloven blir fulgt.
- **Kommunedirektøren støtter at PP-tjenesten skal ha en rolle knyttet til opplæring i bedrift.**
- **Kommunedirektøren støtter departementet i at det er PPT som skal uttale seg om fritak for opplæringsplikten gjennom sakkyndige vurderinger.**
- **Kommunedirektøren støtter at PPT må gjøre vurderingene knyttet til framskutt skolestart.**
- **Kommunedirektøren støtter at PPT ikke lengre skal si noe om personlig assistanse eller fysisk tilrettelegging** så sant det ikke er en del av en sakkyndig vurdering.
- Departementet ønsker høringssvar på hvilke områder PPT kan hjelpe skolene med i det forebyggende arbeidet. **Kommunedirektøren foreslår at i tillegg til temaer innenfor det spesialpedagogiske feltet kan livsmestring, skolefravær, mobbeproblematikk og inkludering være naturlige områder.**
- **§ 11-2 Intensiv opplæring: Kommunedirektøren støtter Opplæringsutvalget i at plikten**

utvides til elever på alle trinn, men at plikten begrenses til å gjelde de grunnleggende ferdighetene lesing, skriving og regning slik Departementet foreslår.

Voksenopplæring

Kommunedirektøren støtter at det innføres nye rettigheter innen voksenopplæring (rett til fornyet opplæring ved endringer i samfunnet (§ 19-6), rett til særskilt norskopplæring (§ 19-8), rett til realkompetansevurdering for voksne med rett til «førebuande opplæring» (grunnskoleopplæring) (§ 19-8)) Kommunedirektøren støtter formålet om at opplæringa skal bygge på den kompetansen de voksne deltakerne allerede har, og skal gjennomføres slik at deltakerne kan komme seg ut i arbeid eller videre utdanning så raskt som mulig.

1. Dersom dette innføres må kommunene kompenseres for merutgifene.

HANDLINGSROM:

Høring om forslag til ny opplæringslov og endringer i friskoleloven

“Kunnskapsdepartementet sender med dette forslag til ny opplæringslov og endringer i friskolelova på høyring. Forslaget til ny opplæringslov er meint å erstatte dagens opplæringslov, og forslaga til endringer i friskolelova skal sikre god samanheng mellom dei to lovene. Forslaget til ny opplæringslov byggjer på utgreiinga frå opplæringslovutvalet (NOU 2019: 23 Ny opplæringslov) og dei over 700 fråsegnene som kom inn til høyringa. I tillegg har departementet innarbeidd forslag til tiltak frå fleire tidlegare stortingsmeldingar. I forslaget til ny opplæringslov blir mykje frå den noverande lova vidareført, noko er tatt ut, og nokre nye reglar er tekne inn. Det er eit mål at den nye lova skal bli enda betre for elevane enn lova som gjeld i dag. Dette handlar både om rettar i lova og at lova skal vere enklare å finne fram i og å forstå.”

Bakgrunn

Departementets forslag til ny opplæringslov bygger på opplæringslovutvalgets utredning NOU 2019: 23 Ny opplæringslov og de over 700 høringsuttalelsene som kom inn til denne. Forslag til tiltak fra regjeringen i Meld. St. 6 (2019–2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO, Meld. St. 18 (2020–2021) Oppløve, skape, dele. Kunst og kultur for, med og av barn og unge og Meld. St. 21 (2020–2021) Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden har blitt fulgt opp i arbeidet med forslag til ny lov.

Høringen

Høringen gir alle en mulighet til å få sagt sin mening om lovforslaget

Alle som ønsker det, kan sende inn høringsuttalelse. Dette gjelder også privatpersoner og aktører som ikke er oppgitt på adresselisten for denne høringen.

Det vil være til stor hjelp for departementet at det framgår klart av høringssvaret hvilke paragrafer i lovutkastet eller hvilke kapitler i høringsnotatet høringsuttalelsen gjelder.

For de som ønsker å lese mer om bakgrunnen for forslagene, kan det være nyttig å ha tilgang til NOU 2019: 23 Ny opplæringslov og høringsvarene til denne. Disse er tilgjengelig på regjeringen.no. Det framgår av høringsnotatet hvilke av opplæringslovutvalgets forslag departementet følger opp og ikke.

FAKTISKE OPPLYSNINGER:

Innholdet i høringsnotatet

Kapittel 1 inneholder et sammendrag av høringsnotatet. Forslaget til ny opplæringslov og forslaget til endringer i friskoleloven følger som vedlegg til høringsnotatet og er kort omtalt i kapittel 2. Kapittel 3 handler om opplæringslovutvalgets forslag til ny opplæringslov. Kapittel 4 inneholder en redegjørelse for retningslinjer om regelstyring, og kapittel 5 handler om lovens innholdsmessige oppbygning (lovstrukturen) og lovspråket.

Hvert av kapitlene 6 til og med 61 inneholder et underkapittel om departementets forslag til ny opplæringslov med en punktvis oppsummering av forslagene. Kapittel 62 inneholder ifølge liste forslag om endringer i friskoleloven. Endringene i friskoleloven er i hovedsak en følge av

forslaget til ny opplæringslov. Kapittel 63 inneholder en oversikt over økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget, og kapittel 64 inneholder merknader til forslaget til ny opplæringslov og til endringer i friskoleloven.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER:

Departementet understreker at de totale kostnadene er usikre.

Rekkevidden av flere av forslagene avhenger av og dimensjoneres ut fra hvor mye ressurser som settes av til oppgaven. Departementet foreslår endringer i loven som samlet anslås å ha en kostnad på mellom 680 og 760 millioner kroner utover det som er bevilget i budsjettet for 2021. Dette er i hovedsak økte kostnader i kommunene og fylkeskommunene. Fordelingen av kostnadene er anslått å være henholdsvis 50–70 millioner kroner for kommunene og 630– 690 millioner kroner for fylkeskommunene. Dette oppleves som en urimelig fordeling av kostnader på ulike forvaltningsnivåer. Dersom endringene blir vedtatt forutsettes det at kommunene blir kompensert for merutgiftene.

De nye rettighetene innenfor voksneopplæringen vil medføre økonomiske konsekvenser som må kompenseres.

KONSEKVENSER FOR BEFOLKNINGSVEKST, VERDISKAPING OG ØKT KOMPETANSE

Ingen for vår kommune

MILJØFAKTORER:

Ingen for vår kommune

KONSEKVENSER FOR BARN OG UNGE:

Opplæringsloven er viktig for det enkelte barns skolegang, retten til et trygt skolemiljø og god læring.

VURDERINGER OG KONSEKVENSER:

Denne høringen er svært omfattende og er dokumentert på nærmere 1000 sider. Departementets forslag til ny opplæringslov bygger på opplæringslovutvalgets utredning NOU 2019: 23 Ny opplæringslov og de over 700 høringsuttalelsene som kom inn til denne.

Forslag til tiltak fra regjeringen i Meld. St. 6 (2019–2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO, Meld. St. 18 (2020–2021) Oppløve, skape, dele. Kunst og kultur for, med og av barn og unge og Meld. St. 21 (2020–2021)

Den inneholder Lovutvalgets forslag, departementets forslag og ulike vedtak i forbindelse med behandlingen av NOU i Stortinget. Ny opplæringslov omhandler grunnskole, videregående skoler, friskoler, voksenopplæring og Pedagogisk Psykologisk tjeneste.

Dagens opplæringslov er 23 år gammel, og over tid har den blitt svært omfattende, oppstykket og detaljert. Formålet med den nye loven er å få en oppdatert opplæringslov som er mer tilgjengelig, og som er bedre tilpasset dagens og framtidens samfunn og hverdag i opplæringssektoren i Norge.

Kunnskapsdepartementet ønsker at opplæringsloven skal være et godt rammeverk som sikrer alle en opplæring av høy kvalitet, uansett hvor de bor i landet, og hvilke ønsker og behov de har. Kunnskap til alle gir også muligheter til alle. Dette er viktig for hvert enkelt menneske, men også for et samfunn med høy tillit, små forskjeller og høy sosial mobilitet. Opplæringsloven er en av landets viktigste lover. Den regulerer skolehverdagen til over 850 000 barn og unge og arbeidsdagen til over 95 000 lærere i skolene.

Norsk grunnskole og videregående opplæring styres gjennom opplæringsloven og av de beslutningene som fattes av lokalpolitikere i landets kommuner og fylkeskommuner innenfor de rammene som opplæringsloven setter.

Det må være et mål at ny Opplæringslov gjøres lett tilgjengelig. Loven skal beskrive det som er hensikten med lovreguleringen og ikke alle unntakene. Lovteksten må ha innhold og form som kan

forstås av ansatte, foresatte og elever. Forarbeidet og målsettinger med lovparagrafene kan utdypes i en utgave med forarbeidet til lovteksten.

Innenfor lovens minimumskrav gir opplæringsloven, blant annet gjennom ulike skjønnsmessige bestemmelser, kommunene og fylkeskommunene handlingsrom til å velge gode løsninger lokalt. I tillegg har de handlingsfrihet på områdene som ikke er lovregulert gjennom rettigheter eller plikter. Kommunene kan for eksempel tilby gratis skolefritidsordning eller kulturskole selv om opplæringsloven gir dem rett til å ta betalt.

Kommunedirektøren har i stor grad støttet seg på Kommunenes Sentralforbund (KS) sin høringshjelp.

KS har følgende synspunkter:

- Flytting av formålsbestemmelsen om tilpasset opplæring fra formålskapitlet i gjeldende lov til en pliktbestemmelse i § 11-1. En formålsbestemmelse innebærer også plikt, men slik regelen nå er formulert, vil dette øke dokumentasjonsbyrden gjennom plikt til internkontroll og vil også være gjenstand for tilsyn med tilhørende dokumentasjonskrav.

Tilpasset opplæring er en plikt og flyttes til en pliktbestemmelse §11

- Videreføring av at statsforvalteren i håndhevingsordningen i skolemiljø saker skal fatte vedtak om hva skolene skal gjøre. KS ønsker i stedet Opplæringslovutvalgets forslag om at statsforvalteren skal fatte et opprettingsvedtak slik at hovedregelen er at kommunene/fylkeskommunene selv skal beslutte hvilke tiltak som skal iverksettes (§ 12-6). Det primære målet med håndhevingsordningen er å hjelpe elever i den situasjonen de er i, og ikke å kontrollere om skolen har etterlevd regelverket. Når en sak ligger hos statsforvalteren, er det kun en vurdering av tiltaksplikten og plikten til å lage en aktivitetsplan som kan bringe saken videre. Opplæringslovutvalgets forslag om at statsforvalteren som hovedregel skal vedta pålegg om retting i håndhevingsordningen er begrunnet ut fra de samme betraktningene: at kommunene, fylkeskommunene og skolene er nærmere eleven og saken og dermed har bedre forutsetninger for å vurdere elevens situasjon og skolemiljøet helhetlig. Dette gjør det lettere å finne tiltak som kan gjennomføres i praksis, og det framheves særlig at tiltakene ikke skal få uheldige virkninger for andre elever.

Kommunedirektøren støtter Opplæringslovutvalgets forslag om at kommunen selv beslutter tiltak som skal iverksettes i skolemiljø saker

- Lovregulering av organiseringen av skoledemokratiet (§ 10-5). Med bakgrunn i forslaget § 10-4 Skoledemokratiet "Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at elevane og foreldre får vere med på å planleggje, gjennomføre og vurdere verksemda til skolen, mellom anna arbeidet med skolemiljøet og kvalitetsutvikling i opplæringa og fastsetjinga av skolereglar. Elevane skal ikkje delta i behandlinga av saker som er omfatta av lovfesta teieplikt. Skolen skal leggje til rette for at alle elevane skal kunne ytre seg, og oppmuntre dei til å delta i skoledemokratiet. Skolen skal òg hjelpe elevane i arbeidet med skoledemokratiet."

Kommunedirektøren støtter at kommunen kan velge hvilke andre brukerorgan enn Samarbeidsutvalget (SU) Skolemiljøutvalget (SMU) og foreldreråd (FAU) som kan sikre §10 - 4

- Regulering av fjernundervisning (§ 14-4)

Kommunedirektøren støtter Opplæringslovutvalgets forslag til regulering av fjernundervisning. Det legges her opp til at fjernundervisning kan brukes når det er gode grunner til det. Eksempler kan være tilbud i språkfag på mindre skoler som ikke har lærere med den ønskede kompetansen. Fjernundervisning må gjennomføres på en plattform som teknisk godt åpner for

toveiskommunikasjon både med lyd og bilde.

- Ønske om regulering av fysisk inngripen overfor elever og hvordan en eventuell regulering kan utformes

Kommunedirektøren mener at det i skolen må være lov med fysisk inngripen når det er strengt nødvendig for å hindre eller begrense skade på eleven selv, ansatte eller elevens omgivelser. Det er akseptert at en viss bruk av verbale og fysiske virkemidler er en nødvendig del av det å sette grenser og å styre barn. Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø og skolen skal ikke godta krenkende oppførsel verken fra elever eller de som arbeider på skolen. Lovregulering av fysisk inngripen må derfor også ses i sammenheng med lovreguleringen av elevenes skolemiljø, ikke minst problematikken rundt at ansatte krenker elever og at det er elevens subjektive opplevelse som skal danne grunnlaget for skolens reaksjoner.

- **Forsvarlighetskrav**

Med bakgrunn i KS sine vurderinger støtter ikke Kommunedirektøren innføring av et generelt forsvarlighetskrav i opplæringsloven. KS støtter ikke innføringen av et generelt forsvarlighetskrav i opplæringsloven. Et generelt forsvarlighetskrav vil påvirke kommunedirektørens internkontroll. Dette kan føre til nye krav om hvilke rutiner og dokumentasjon som kommer i tillegg til de som følger av andre plikter for også å dokumentere at forsvarlighetskravet er oppfylt. Dette kan innebære en betydelig byråkratisering og administrativ merbelastning for lærere og skoleledere, som vil ta tid og ressurser fra elevrettet arbeid. Et generelt forsvarlighetskrav innebærer en uheldig rettsliggjøring av det som heller bør være profesjonelt og faglig skjønn. Det at kommunen er rettssubjekter innebærer for det første at det er kommunen som er ansvarlig for oppgaver og plikter som er gitt gjennom opplæringsloven, og at det er kommunen som har det juridiske, økonomiske og lokalpolitiske ansvaret for at plikter og rettigheter i opplæringsloven blir fulgt. KS støtter at dette slås fast allerede i kapittel 1 i loven (forslag til § 1-4). Det reguleres i kommuneloven § 2-1 at skoleeier er ansvarlig for grunnopplæringen.

PPTs rolle i forhold til opplæring i bedrift

Opplæring i bedrift forvaltes av fylkeskommunen. Dette innebærer at det er fylkeskommunal PP-tjeneste denne lovreguleringen omhandler og innspillene på dette området vil dermed komme fra fylkeskommunene. Kommunedirektøren vil likevel påpeke at det er gode grunner til at PP-tjenesten skal ha en rolle knyttet til opplæring i bedrift. Spesielt fullføringsreformen tilsier at PP-tjenestens oppgaver bør inkludere dem som har læretid i bedrift.

Oppgavebeskrivelsen til Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) (§ 11-13)

Kommunedirektøren ser at det er hensiktsmessig at man har tatt bort «*særskilte behov*» fra PPT sitt mandat. Dette tydeliggjør det forebyggende mandatet.

I det opprinnelige forslaget til opplæringslovsutvalget ble *fritak for opplæringsplikten* tatt ut av oppgavene til PPT. Departementet har tatt inn igjen dette som en del av det PPT skal uttale seg om gjennom sakkyndige vurderinger. Kommunedirektøren mener dette er en riktig vurdering. For å redusere arbeidsoppgaver for PP-tjenestene foreslår kommunedirektøren likevel at man tar ut kravet om sakkyndig vurdering i de tilfellene hvor elever forserer enkeltfag, men opprettholder kravet om sakkyndig vurdering i tilfellene hvor elever forserer hele trinn. I de tilfellene elever forserer enkeltfag vil skolen/skoleeier kunne belyse saken uten at en sakkyndig vurdering fra PPT er nødvendig. Det foreslås å fjerne krav om sakkyndig vurdering i *framskutt og utsatt skolestart*. I sakene om utsatt skolestart er barnet ofte henvist PPT i utgangspunktet, og vedtaksmyndighet derfor vil kunne innhente nødvendig informasjon fra PPT ved behov. I saker om framskutt skolestart er det ofte behov for en kognitiv kartlegging for å få saken godt nok opplyst. Dette har ikke barnehagene eller skolene kompetanse til å gjennomføre. Skoleeier må uansett innhente slik kartlegging hos PPT. Det vil ikke som en mulighet å kreve at foreldre skal innhente slik kartlegging fra private aktører da dette

vil føre til ulike muligheter ut fra foreldres økonomi. Et vedtak om framskutt skolestart har følger for barnet fram til det fyller 18 år, og det er derfor viktig at det gjøres en barnets beste vurdering, sammen med en helhetlig vurdering. Kommunedirektøren mener at dette vil PPT være best egnet til å gjøre.

Når det gjelder at PPT ikke lenger skal si noe om *personlig assistanse eller fysisk tilrettelegging* stiller Kommunedirektøren seg positiv til denne endring. Denne endringen vil føre til at PPT kan fokusere mer på sitt egentlige oppdrag, det skaper større fleksibilitet i skolen og vil kunne bidra til at elever med behov for personlig assistanse kan få dette raskere uten henvisning til og sakkyndig vurdering fra PPT.

Departementet ønsker høringssvar på hvilke områder PPT kan hjelpe skolene med i *det forebyggende arbeidet*. Her foreslår Kommunedirektøren at i tillegg til temaer innenfor det spesialpedagogiske feltet kan livsmestring, skolefravær, mobbeproblematikk og inkludering være naturlige områder. Det er ønskelig med et enda tydeligere psykososialt mandat for PPT i det nye lovverket.

Vedrørende § 11-2 *Intensiv opplæring*. Opplæringslovutvalget foreslår at dagens plikt til å gi intensiv opplæring i lesing, regning og skriving på 1. til 4. trinn utvides til å gjelde opplæring i alle fag og for elever på alle trinn både i grunnskolen og den videregående opplæringen. Departementets forslag er at denne plikten kun skal gjelde 1.–4. trinn og for elever i videregående opplæring som blir hengende etter i lesing, skriving eller regning. Kommunedirektøren støtter Opplæringsutvalget i at plikten utvides til elever på alle trinn, men at plikten begrenses til å gjelde de grunnleggende ferdighetene lesing, skriving og regning slik Departementet foreslår. Kommunedirektøren legger vekt på at det viktig at elever får denne type opplæring uansett hvilket klassetrinn de er på slik at de ikke blir hengende etter i de grunnleggende ferdighetene.

Voksenopplæring

Den nye opplæringsloven er en styrking av opplæringstilbudet for voksne. Dette vil være viktig i arbeidet mot utenforskap og å heve kompetansenivået i befolkningen. Det foreslås å presisere i loven at fylkeskommunen skal legge stor vekt på samfunnets behov for kompetanse og tilgangen på læreplasser i planleggingen og utbyggingen av det videregående opplæringstilbudet for voksne. Kommunene har ansvar for voksenopplæring på grunnskolenivå, og her kommenteres følgende:

Nye rettigheter innen voksenopplæring (rett til fornyet opplæring ved endringer i samfunnet (§ 19-6)),

Det foreslås at voksne som tidligere har fått grunnskoleopplæring, skal ha fornyet rett dersom opplæringen de tidligere har mottatt, ikke har gitt dem ferdigheter som i dag anses som grunnleggende, for eksempel digitale ferdigheter. Departementet anser det som lite sannsynlig at mange voksne vil benytte seg av retten til grunnskoleopplæring for å få opplæring i digitale ferdigheter, og at det uansett vil være nyttig både for samfunnet og den enkelte om de som mangler slike ferdigheter, får tilbud om opplæring.

Larvik kommune støtter endringen, men om mange vil benytte seg av dette ved for eksempel til å få fornyet opplæring i digitale ferdigheter, så vil det ha økonomiske konsekvenser for kommunen.

Hvor mye grunnskoleopplæring skal den voksne har rett til?

Det problematisert at det mangler et rammeverk for hvor mye den opplæring den voksne skal ha rett til. Det blir vurdert å lage et veiledende rammeverk i forbindelse med innføring av modulstrukturert opplæring for voksne.

Larvik kommuner mener det er viktig med en nasjonal føring om rammer for grunnskoleopplæringen, og mener det er uheldig om det ikke kommer med i loven.

Rett til særskilt norskopplæring (§ 19-8)

Departementet støtter utvalgets forslag om å innføre rett til særskilt språkopplæring for voksne i grunnskoleopplæringen.

Larvik kommune støtter dette forslaget, men det innebærer en kostnad som ikke er hensyntatt.

Rett til realkompetansevurdering for voksne med rett til «førebuande opplæring» (grunnskoleopplæring) (§ 19-8))

Innføre en plikt til å sørge for rådgivning og utdannings-og yrkesvalg

Voksne med rett til grunnskoleopplæring har i dag rett til rådgivning for å kartlegge hvilket tilbud den voksne trenger, jf. § 4A-8. Det er viktig å fortsatt ha rett til rådgivning for å kartlegge hvilket tilbud den voksne trenger. Rett til realkompetansevurdering vil kun gjelde deltagere med tidligere skolegang.

Navn på opplæringstilbud

Departementet foreslår å bruke betegnelsene forberedende opplæring for voksne i stedet for grunnskoleopplæring organisert for voksne. Departementet foreslår å beholde betegnelsen deltagere om voksne som får grunnskoleopplæring eller videregående opplæring, det er samme betegnelse som benyttes i integreringsloven.

Larvik kommune er usikker på om forberedende opplæring for voksne gir god mening. Det er viktig at det kommer fram en tydelig kompetanse som er avsluttende og mener grunnopplæring eller grunnskole for voksne gir bedre mening. Å bruke betegnelsen deltakere støttes.

Videreføre muligheten for kommunene og fylkeskommunene til å tilby mer grunnskoleopplæring til elever som har rett til videregående opplæring for ungdom

Departementet foreslår å videreføre at kommunene og fylkeskommunene kan tilby mer grunnskoleopplæring til ungdommer som trenger det, jf. Kombinasjonsklassen i Larvik.

Etter dagens regelverk er det mange videregående skoler som kun gir innføringstilbud og kombinasjonsklasser til elever med rett til videregående skole. Elever som ikke har rett må ta grunnskole først på en voksenopplæring med sine foresatte. Det er lite hensiktsmessig at de med rett får gå i innføringstilbud eller kombinasjonsklasser, mens de uten rett må gå på en voksenopplæring. Disse elevene har ofte det samme behovet, og det vil være hensiktsmessig å gi de opplæring i samme klasser, slik som vi gjør i Larvik. Fylkeskommunen bør derfor få ansvar for å gi kombinasjonsklasser til alle i aldersgruppen 16-24 år, både de med og uten rett til videregående opplæring.

Videregående opplæring i kombinasjon med grunnskoleopplæring

Opplæringsloven åpner for dette i dag, og det krever et samarbeid med kommune og fylkeskommune om samordning av timeplaner og disponering av lærerressurser. Det pågår et forsøk der deltakerne får opplæring på grunnskolenivå og videregående nivå parallelt, dette for å effektivisere utdanningsløpene for voksne.

Som varslet i Meld. St 21 (2020-2021) Fullføringsreformen - *med åpne dører til verden og framtiden* vil regjeringen vurdere behovet for å overføre ansvaret for all opplæring for voksne til fylkeskommunene etter at forsøket med modulstrukturert opplæring er evaluert. Derfor foreslås det ikke nye regler om ansvarsdeling og samarbeid mellom kommunene og fylkeskommunene nå.

Det er svært viktig å få til et samarbeid med fylkeskommunen og kommunen om voksne deltakere. Det vil være avgjørende for å motvirke utenforskap å få til økt kompetanse gjennom effektive utdanningsløp for deltakere i voksenopplæring.

